

LAITA KUNTOO KASUIMAA JA LANNOITA!

KASVIHUONE JA LAVA KUNTOON

MULLAN VAIHTO JA PISTOKKaidEN OTTO

VESIÄIHE JA MUUT KORISTEET ESILHE

HARAVOIDESSA VOI LEHDET JÄTTÄÄ PENSAIDEN JUURILHE!

PUIDEN JA PENSAIDEN LEIKKAUS

TARHURILLA "PIISAA" KEVÄTTÖITÄ PUUTARHASSA! TYÖKAVUT KUNTOON!

KALKITSEMINEN (LUMEN PÄÄLLE) TUHKAN LAITTO

VÄRJÖSTÄMINEN

- VIINIMARJAPENSAAT
- LUUMUT, KRIIKUNAT
- KIRSIKAT
- KÄRHÖT
- PERENNAT
- PORKKANA
- SIPULI

EI KALKKIA JA TUHKAA HAPPAAMAN-MAAN KASVEILLE

TUHKA KALKITSEE JA LANNOITTAA

ESIKASVATA "JUURAKOLTA JA SIPULEILTA" KUKKA-SIPULEILTA

KEVÄTLANNOITUS

- TYPPIPITOISTA LANNOITETTA
- OMA LANNOITUS HAPPAAMENMAAN KASVEILLE!

MAAN PARANTAMINEN

HARAAMINEN

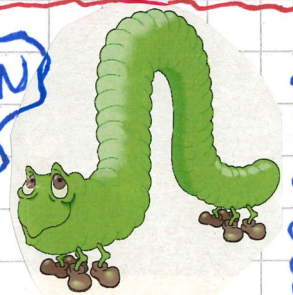
UUTTA MUKTAA

KATTEEN LEVITTÄMINEN

KUKKAPENKKIEN KANTTAAMINEN JA REUNOJEN SUSTIMINEN

RIKKARUOHOJEN KITKEMINEN

KOMPOSTIN KÄÄNTÖ!

- SIEMENTEN KYPYÖ
- TAIMIEN ISTUTUS JA JAKAMINEN
- NURMIKON HUOTO!
- TAIMIEN HANKINTA

HELMI-MAALISKUUSSA TAIMIEN KASVATUS ALKAA

- SIEMENET KYLVETÄÄN
- KOUKITAAN
- TOMAATIT, PAPRIKAT
- KESÄKUKAT
- YRTIT, PELAKUUT
- ISTUTETAAN OMIIN PAIKOIHIN!

SIEMENET
KANNATTAA
HANKKIA
AJOISSA JA
HARKITEN!

HUHTI-TOUKOKUUSSA

- VAUHTI KIIHTYŦ!
- VOI VIELÄ KYLVÄÄ

- ESIKASVATA KESÄN KUKKIVAT
SIPULI- JA MUKULAKASUIEN TAIMET
- DAANIAT • MUKULABEGONIAIT
- IHMEKUKAT • MIEKKAT
• JAKEIJUNLUJAT

KESÄRUUSSA
KASVIT
UROS
KASVAMAAN!
SE ON!
KESA!

- KRASSIT
  - HAJUHERNEET
  - PAVUT
  - KESÄKURPITSAT
  - KURKUT
  - AVOMAALKE KESÄKUKAT
- } ESIKASVA-
TUKSEEN

SIKIVIHREIDEN KASVIEN SUOJAUS

ERITYISESTI SUOJAUSTA TARVIITSEE

- VASTA ISTUTETUT
- TUULISELLA JA AVOIMELLA PAIKALLA KASVAVAT
- YKSITTÄISET KASVIT

LÄMPIMÄNNÄ VEDELLÄ
KASTELU AUTTAA!
(SYKSYLLÄ JA KEVÄELLÄ)

SUOJAT JA
VERKOT
POISTETAAN
VASTA, KUN
ROUTA ON SULANUT!

TAMMIKUUSTA ALKAEN SUOJAUS

KYLMÄ ILMA
VAUVA ALAS-
PÄIN, JOTEN
ROTKOT JA
LAAKSOT
VOIVAT OLLA
PAKKASLOUKKOA!

- AURINKO LÄMMITTÄÄ
JA VIHREÄT "LEHDET"
HAIHUTTAVAT
JUURET OVAT ROUDASSA
EIVÄTKÄ SAA MAASTA VETTÄ.
- HAIHTUMINEN TAPAHTUU MYÖS
PIIUISENNÄ PÄIVÄNNÄ, JOS
ILMA ON LÄMMIN.
- HYVÄ KATEKERROS ESTÄÄ
PAKSUN ROUDAN SYNTYMISEN.
(MYÖS PAKSU LUMIKERROS!)

(OTA HUOMIOON MYÖS NÄMÄ)

RAUISTELE LUMIKERROKSIA

- POIS PUIDEN JA PENSAIDEN OKSIA JOTTA LUMEN PAINO EI AIHEUTA REPEÄMIÄ
- JOS HAVUJEN OKSAT OVAT TALPUMASSA ERI SUUNTUN, SIDO OKSAT KEVVESTI PUUTARHANARULLA. SIDOKSET POISTETAAN KEVÄÄLLÄ
- LAPIOI JA TAMMO LUMIKINOKSIA MATALAMMIKSI OMENAPUIDEN JUURIKTA
- TAMMONINEN VAIKEUTTAA MYÛRIEN KULKUA KINOSTEN ALLA.
- TARKISTA MAHDOLLISET SUOJAVERKOT. JÄNIKSET PÄÄSEVÄT HELPOSTI KURDITELEMAAN HEDELMÄPUIDEN OKSILLE KINORSIEN PÄÄLTÄ!

VASTA ISTUTETUT IKIVIHREÄT KASVIT TARVISEVAT VARJOSTUKSEN

AINAVIHANTIA, PUUVARTISIA OVAT

- MARJAKUUSET
- KUUSET
- KATAJAT
- TUJAT
- ALPPIRUUSUT
- MÄNNYT

NÄMÄ EIVÄT TARVISE TALVISUOJAUSTA SILLÄ NE TALVEHTIVAT ILMAN ONGELMIA

VARJOSTUS TEHDÄÄN MUUTAMAN VUODEN AJAN ISTUTUKSESTA

JOS TALVI ON LEUTO, EIKÄ ROUTAKERROS ESTÄ KASVIN VEDENSAANTA, NIN EI VARJOSTUKSELLE OLE TARVETTA!

KÄYTÄ VARJOSTUKSEEN VERKKOA, VARJOSTUSKANGASTA, TAI SÄKKIKANGASTA. TIIVIS MUUVI EI SOVI VARJOSTUKSEEN!

UUSIEN KASVIEN, PENSAIDEN JA PUIDEN ISTUTUS!

- TAIMIMYYMÄLÖISSÄ ^{ON} HYVÄT VALIKOIMAT
- KEVÄÄNÄ KASVU ON VOIMAKASTA!

- ARKOJA KASVEJA ON HELPPO "VAHTIA"!

- KASVEJA ON HYVÄ JAKAA

SYKSY-
KUKKIJAT
KEVÄÄNÄ!

KEVÄT-
KUKKIJAT
SYKSYLLÄ!

TAIMIA HANKKIMASSA

SUUNNITTELE OSTOKSET

- KASVEJA ON MUKAVA HANKKIA!
HARKITSE ENNENKUIN HANKIT
UUSIA KASVEJA:

- MIHNE KASVIKKE ON TUAA?
- KUINKA SUUREN TILAN
SE TARVIKSEE?
- RIITÄÄKÖ ISTUTUSPAIKASSA MULLA?

MIETI VIELÄ KERRAN!

- HANKI MUITAKIN KASVEJA, KUIN
VAIN NIITÄ JOTKA OVAAT KUKASSA.
(KUKINTA SAATTAA OMA OHI
PARISSA VUROSSA!)
- MIETI HANNAKKO / TARVIKSETKO
KESÄ- VAI SYYSKUKKIJA?
- VUHTTYKÖ KASVI-VARJOSSA
- PUOLIVARJOSSA
- AURINGOSSA
- TUKEEKO KASVUN PAIVON
JOURIVERSOJA?
- ONKO KASVI KESTÄVÄ TALVÄ HUVEENNA?
(SIS KATSO MENESTYMS-
VYÖHYKE!)

TÄYDENNÄ JA YHDISTELE

- HANKI ELINVOIMAISIA JA TER-
VEITÄ KASVEJA, ETÄ NE JAK-
SAA PITÄÄ PUOLENSA TOISTEN
KASVIEN JOUKOSSA!
- TARVIKSEEKO ISTUTUS
PIRISTYSTÄ?
- KIRJAVALEHTISIÄ JA
VALKOISIA KUKKIA VALAISE-
MAAN ISTUTUSTA?
- SEURAAKO KASVIEN KUKINTA
TOISIAAN KEVÄÄSTÄ
SYYSYKYN?
- SOPIIKO VÄRIT YHTEEN?

ISTUTA

PAIVASJOURISET TAIMET HETI!

(TAI LAITA VESIASTIAAN,
TAI KOSTEAAAN MAAHAN
"VALEISTUTUKSEEN")

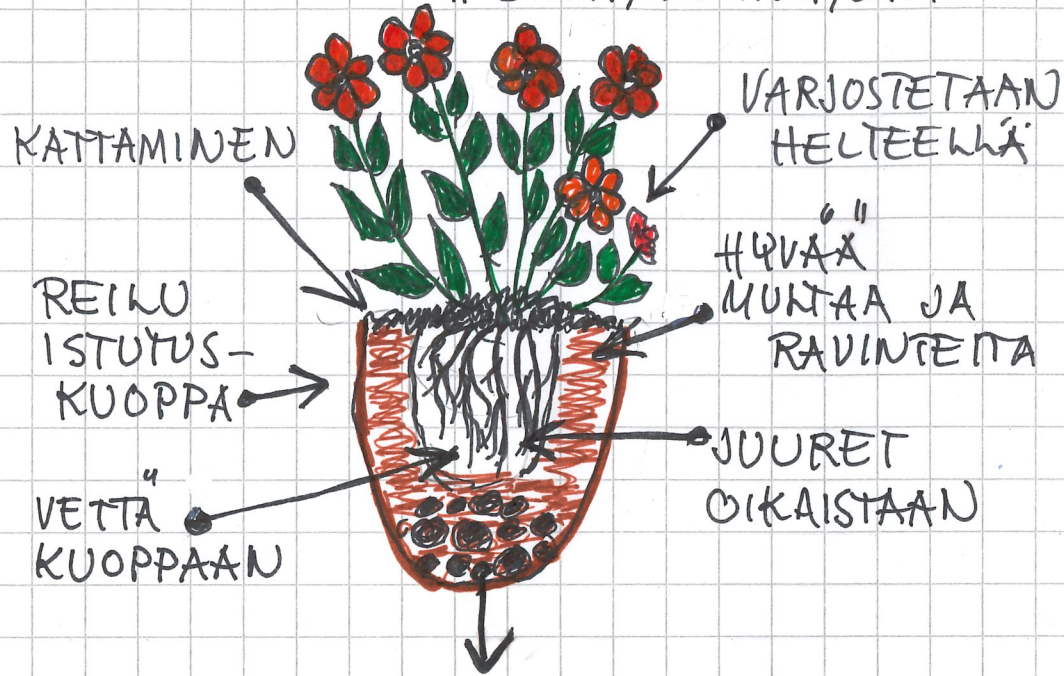
- AURINKOISESSA PAIKASSA
VARJOSTA TAIMET JA
KASTELE SÄÄNNÖKISESTI
KUN OLET ISTUTTANUT! (6)

KASVIEN ISTUTUS

OIKEA KASVI OIKEAAN PAIKKAAN!

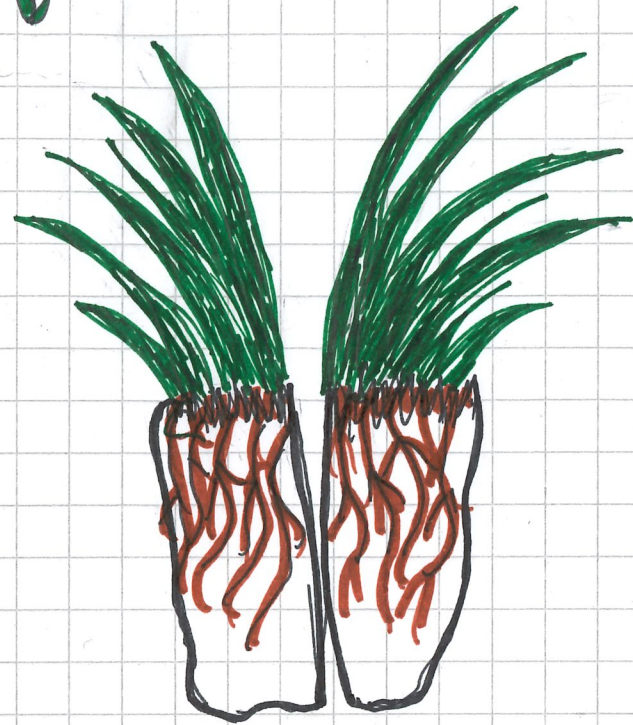
- VAHO / VARJO
- KUIVA / KOSTEA
- MAANLAATU
HIEKKA, MULTAVA, SAVI

SALAJITETAAN
TARPEEN
VAATIESSA

KASVIEN JAKAMINEN

- KÄSIN JUURAKOITA
IRROTTAMEN
- SAKSILKA LEIKKAAMALLA

- KAPIOWA HAKKAISTEN
- ISOT KASVIT KAHDELLA
KAPIOWA IRROTTAEN
- SAHALKA TAI PUUKOLLA

NURMIKON HUOLTO

- LUMEN SULAMINEN PALJASTAA NURMIKON TARVEHTIMISEN

- NURMIKON MAA-ALA KÖYHTYY JA TIIVISTYY AJAN KULUESSA.

- JOS NURMIKON SILPUN KERÄÄ⁴¹ POIS
MAA KÖYHTYY
JA SILHOIN ON PAIKALHAAN
LANNOITTIMINEN

- OHUT MUUTAKERROS SAA
AIKAAN NURMIKON KUIHTUMISEN
JA KUIVUMISEN.⁴¹
- LISÄMULTA ELVYTTÄÄ NURMIKON

- TIIVISTYNYT MAA SAMMAKOITUU, SILHOIN
PITÄÄ KALKITA

- SUURET PUUT KUIVATTAVAT
JA VARJOSTAVAT NURMIKON.
- PUUN ALLE VOI TEHDÄ
KOHOPENKIN JA ISTUTTAA
MAANPEITE KASVEJA

⁴¹
LISÄTÄÄN
REIKKIIN
HIEKKAA

JA ILMASTOIDA NURMIKkoa

- TANKOKKA PISTELEMÄÄNÄ
- "PIKKIKENGIÄ" TANHOMANA
- MUUTEN PINNAN RIKKOMISELÄ.

- JOS TARVITAAN NURMIKON PAIKKAUSTA
NIIN KEVÄT ON HYVÄÄ AIKAA

- JOS RAVINNETILA ON HUONO
NURMIKOSSA, SE KELLASTUU
JA KULOTTUU HELPOMMIN.
- RAVINNE LISÄYS AUTTAA

- PAIKATTAVAN PINTA RIKOTAAN
- KVLVEJÄÄN SIEMENET
- PEITETÄÄN MULLANNA
- TIIVISTETÄÄN
- HYVÄ TEHDÄ KUN MAA ON KOSTEAA!

- LIIAN HAPAN KASVUAHUSTA
SYRJÄYTTÄÄ NURMIKON JA
TILALLE TULEE SAMMALTA

- MÄYRÄN⁴¹ KEOT ON HYVÄ TASOITTA
YMPÄRISTÖÖN JA KERÄTÄ KIVET POIS!

- KALKITSEMINEN JA HIEKAN
LISÄÄMINEN

VOI HERÄTELLÄ CÄMPIMÄNHÄ VEDELLÄ

KOMPOSTIN KOKOAMINEN

- LEHTIKOMPOSTI ON HYVÄ KÄÄNTÄÄ TAI KÖÖTÄ KEVÄÄNKÄ

- SYKSYLLÄ KERÄTYT LEHDET JA PUUTARHAJÄTE ON HYVÄ KASATA KEVÄÄNKÄ KOMPOSTIKSI!

KERROKSIYTAIN LAITETAAN:

- EDELLISEN SYKSYN LEHTIÄ
- VANHAA KOMPOSTIA
- PUUTARHA JÄTETTÄ
- OKSASILPPUA
- HARAVOINTI JÄTETTÄ
- VÄLJÄN • HEVOSEN LANTAA TAI
- KANANKAKKAA
- YM. LANTAA
- KASTEWAAN • VEDELLÄ TAI
- VIRTSAVEDELLÄ

TÄRKEÄÄ ON LAITTA AINEKSET

- TASAISETI, MYÖS KULMIIN.
- ON HYVÄ POUKEA TAI PAINAA KASA TIIVUMMAKSI (EILIAN TIIVIKSI!)
- PÄÄLIMMÄISEKSI PUUN LEHTIÄ JA MYÖHEMMIN NURMIKON LEIKKUJÄTETTÄ "SADESUOJAKSI."

KOTILOVAARA!

- KOTILOJOT JA ETANA TALVEHTIVAT LEHTIKASOISSA JA KOMPOSTEISSA! SEKÄ LEHTEVIEN KASVIEN ALLA!

- NE LÄHTEVÄT HETI LIKKEELLE, KUN ESIM. ROUTA ALKAA SULAA LEHTI- JA KOMPOSTIKASOISTA!

- ON OLTAVA "HEREILHÄ" JA HETI KERÄTTÄVÄ KULKIJAT ESIM. ETIKKAPURKKUN.

- ENNENKUIN NÄKEE YHTÄÄN KOTILOA VOI KELVÄÄ KOMPOSTIN YMPÄRISTÖÖN ETANASYÖTTEJÄ!

- JOS EI OHE SYKSYLLÄ POISTANUT PERENNOJEN LEHTIÄ (esim. KUONLIWAT PÄIVÄNKILJA YM.) NUN KEVÄÄNKÄ ON HYVÄ VIEDÄ NE KOMPOSTIIN JA KERÄTÄ SIELLÄ TALVEHTINEET ETANAT JA KOTILOJOT POIS.

- MAATA HARATESSA PITÄÄ TAR- KASTEWA PINTAA, NÄKYYKÖ KOTILON MUNIA!

MAANPARANNUKSEKKA HYVÄ KASVUHUOSTA

- **MAAPERÄ JA SEN HYVÄ KUNTO ON KASVEILLE ERIKSET!**
- KASVUHUOSTAN KUNNOSTAMINEN ON HELPPOA, KUN SITÄ TEHDÄÄN SÄÄNNÖKILLISESTI (VUOSITTAIN!) ETTEI MAA PÄÄSE KÖYHTYMÄÄN, KOUVETTUMAAN, TAI KESTYMÄÄN!
- **MAAN PARANTAMINEN KANNATTAA. TEHDÄ ENNEN ISTUTUSTOITA KEVÄÄLLÄ.**
  - TAI ALOITTA JO SYKSYLLÄ AJAMALLA esim. KASVIMAALLE LANTAKOMPOSTIA
  - TAI JÄTTÄÄ OSA PUIDEN LEHDISTÄ MAATUMAAN
- **HYVIN MAATUNUT HEVOSEN- JA KARJANLANTA ON ERINOMAISTA MAANPARANNUSAINETTA. LISÄÄ HUMUSTA JA ON PITKÄVAIKUTTEISTA!**
- **HYVÄSSÄ KASVUKUNNOSSA OLEVASSA MAASSA KASVIT VUHTYVAT, KASVAVAT JA NIIDEN HOITO ON VAIVATONTA!**
- **ARVIOI MAANKUNTO JA MAANPARANNUKSEN TARVE ISTUTETTAVIEN, TAI KYLVETTÄVIEN KASVIEN MUKAAN**

• KOMPOSTIN LISÄYS TEKEE MAALLE HYVÄÄ JA KASVINJÄTTEET JA PUUNLEHDET PITÄVÄT PÖLÄVILKASTA PIENELIÖTOIMINTAA!

• KASVIEN VAATIMUKSET MAAPERÄN KOSTEUDEN HAPPAMUUDEN YM. OMINAISUUKSIEN SUHTEEN VAIHTELUVAATIMUKSILTA HUOMIOTAVASTI.

• VALITSE KASVEJA, JOIKA VUHTYVAT PUUTARHAN OLOISSA PÄÄSET HELPOMMAAN MAANPARANNUSTOIMIKKA!

• (ERITYISESTI HUOMIOLITAVA KOLUUNNA JA HIEKKAISINNA MAIKKA!)

" " " " " "
TÄRKEÄ SAANTO:
 HYVÄSSÄ PUOTARHA -
 MUHASSA ON

1/3 OSA HIEKKAA
 1/3 OSA SAVEA
 1/3 OSA HUMUSTA
 (= EKOPERAALISTA)

PIENI MAASANASTO

- MAAN HAPPAMUUS

KÄMÄLSTÄÄN ASTEIKOLLA
 1-14.

- HAPAN MAA PH-ARVO ALLE 7

- NEUTRAALI PH-ARVO 7

- EMÄKSINEN PH-ARVO YLI 7

MAALAJI ON MAAN KOOSTUMUS

- MM. SAVESTA
- MUHASTA
- SORASTA
- HIEKASTA
- TURPEESTA

- HIEKKAINEN MAA
 ON MURENEVAA
 VÄRILTÄÄN VAALEAA

- MULTAMA ON
 MUHEVAA
 JA TUMMAA

- LAPIIDON TARTTUVA
MAA ON SAVEA

- VÄHÄSAVINEN HIEKKAMA
 MURENEE SORMISSA

- MULTAVA MAA TUOKSUU
HIUKAN SIENIMÄISELTÄ!

- MITÄ ENEMMIN SAVEA
 SITÄ MUOVAILTAVAMPAA
 JA TARTTUVA SE ON
 KOSTEANA

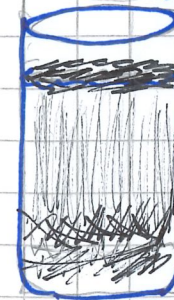
- KEVYT MAA LÄMMIN
 SORA JA HIEKKA

- RASKAS MAA KYLMÄ
 SAVI

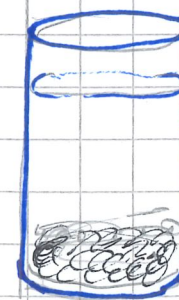
- MULTA HYVÄ KASVEILLE
 HUMOKSEN LAJI

(HELPPO PIKATESTI
 MAALAJISTA)

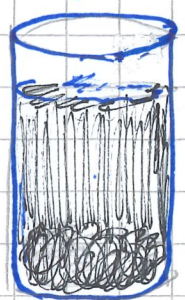
HIEKKAINEN
 SAVI-
 MAA ↓

PUHDAS
 HIEKKA ↓

MULTA-
 MAA ↓

- LAITA KOURAINEN MAATA
VEDELLÄ TÄYTETTYN
LASIN

- ODOTA MAATHUKKASTEN
KASKEUTUMISTA

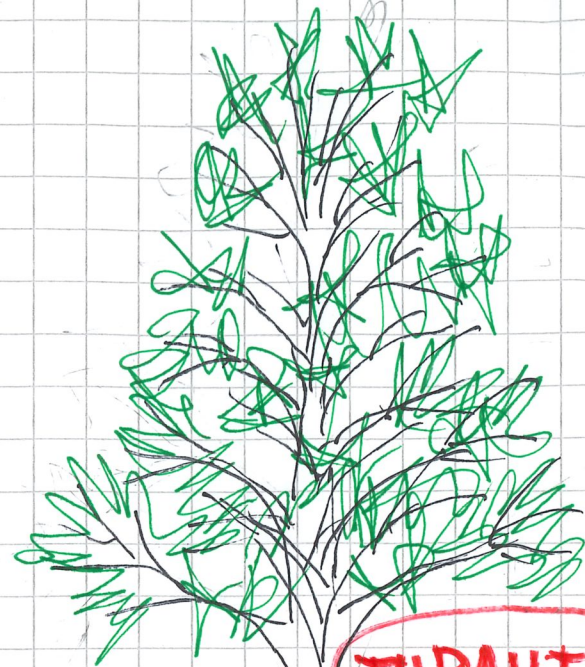
- HIEKKA VAJOAA POHJAAN

- SAVI JÄÄ SEN PÄÄLLE

- HUMUS KEHUU PINNALLE.

KASVIHUONEEN JA LAVAN HUOLTO JA SIISTIMINEN.

- SIISTI KASVIHUONE ON ILO SILMÄLLE JA EMÄNNÄN VLPEYS!
(POISTA QUUMÄÄRÄISET TAVARAT JA RUUKUT!)
- SIIVOA KASVIHUONE, JOS SE JÄI SYKSYPÄÄ TEKEMÄTTÄ!
(KEVÄÄKÄ ON HYVÄ "RIPSUA" SEINÄT JA KATTO, SEKÄ PESTÄ IKKUNAT)
- HEVITÄ HEVOSEN LANTAA TAI KANAN-KAKKAA KASVIHUONEEN JA LAVAN ISTUTUSALUSTAN
- ALOITA KASVIEN KARAIKU JA VIE NE KASVIHUONEESEEN ILOMOJEN SAHLESSA.
- PESE RUUKUT JA ISTUTUSASTIAT JA TÄYTÄ esim. AMPPELIT MUUNNANNA ODOTTAMAAN TAIMIEN ISTUTUSTA!
- TARKKAILE KASVIHUONEEN (JA LAVAN) LÄMPÖTILLOJA. LAITA PÖKSI LÄMMITYS JA TUUKETA PÄIVÄKÄ
- KÄYTÄ HARSOA LÄMMÖNLÄHTEEKSI JA VARJOSTUKSEEN!

TUPAILTA
2/2017

PUIDEN JA
PENSAIDEN
LEIKKAUS ON
KOKONAISUUDES-
SAAN
TOISAANNA
KOTISIVUIHKA!

TARKASTELE KASVEJA!

POIMI POIS

- HYÖNTEISTEN MUNAT
- TOUKAT
- KOVAKUORIAISET
- ÄKÄMÄPUNKIT

SIISTI MONIVUOTISIA
KÖYNNÖKSIÄ
(PAKENTUNEET JA
REPEYTyneet
OKSAT)

KASVIMAAKUNTOON

- UUTTA MULLTAA
- HARAUSTA
- LANNOITUSTA
- ALKAISTEN LAJIEN
KYLVO!

OTA PERUNAT
ITÄMÄÄN!

OSTA
ILOKSESI
PERHEOMENAPUU
TAI JOKU MUU!

HUONEKASVIEN MULLAN
VAIHTO JA PISTOKKAIDEN
JUURROTAMINEN

OTA KEVÄTPISTOKKAITA
PENSAISTA:

- PUKSIPOU
- AITAKUSTERIA
- ONNENPENSAS
- SYKSYRIKKÄ

TARKASTA OJAT!
POISTA LEHDET
JA TIPPUNEET
OKSAT

POISTA TÄHVISUOJAT
KORJAA TUET!

HARJAA VANHOJEN
HEDELMÄPUIDEN JA
PENSAIDEN OKSAT JA
RUNKO. (JÄKÄLÄT
LÄHTEVÄT HELHÄKÄ
HARJAUKSELLA)

PERENNA PENKIN
KITKEMINEN,
HARAAMINEN
JA TAIMIEN JAKO,
SEKÄ ISTUTTAMINEN
LANNOITUS

TUE TUKEA
TARVITSEVAT
KASVIT HETI
KASVUN ALETTUA!

KARKULAISET KURIIN!
PUOTARHASTA SIEMENTAIMIEN

- TALTEEN OTTO JA
OIKEILHE PAIKOILHE
ISTUTTAMINEN
- SORMUSTINKUKAT
  - HARJANEILIKKA
  - AKILEIJAT YM.

TARKISTA PUOTARHA-
TYÖKALUT!
PESE, ÖLJYÄ, HIO, JA
MAALAA JOS SYKSYLLÄ
JÄI TEKEMÄTTÄ!